

Voorstel aan de gemeenteraad

Onderwerp: Concept omgevingsprogramma Water en Riolering.	
Vergadering raad d.d.: 5 juni 2025	Agendapunt:
Portefeuillehouder: B. Engberts	
Behandelend team: Leefomgeving	Kenmerk: 175662

Onderwerp

Omgevingsprogramma water en riolering

Te nemen besluit

1. Kennis te nemen van het concept Omgevingsprogramma water en riolering;
2. de financiële dekking – door middel van een jaarlijkse stijging van 1,4% plus een eenmalige stijging van 9% van de rioolheffing per 2026 – af te wegen bij de Perspectiefnota 2026.

Aanleiding

Vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeentes (BBV) is de gemeente verplicht in beleidskaders en in de begroting vast te leggen hoe de kapitaalgoederen in stand gehouden worden. Ook is de gemeente vanuit haar wettelijke zorgplicht verantwoordelijk voor het beheer van de openbare ruimte. Het beheer vormt daarmee één van de gemeentelijke kerntaken. Dit betekent dat de systematiek en wijze van beheer zowel op strategisch als op tactisch en operationeel niveau goed is beschreven en verankerd in een planmatig kader. Dit kader bestaat uit een Omgevingsprogramma integraal beheer openbare ruimte met onderliggende beheerdocumenten.

Eén van deze onderliggende plannen is het omgevingsprogramma Water en riolering. Hierin wordt omschreven hoe wij met ons water omgaan. Beleidsmatig is dit ongewijzigd gebleven ten opzichte van de versie uit 2020. Wel zijn zaken anders omschreven om te passen binnen de kaders van de Omgevingswet. Hierbij is ook een onderbouwing opgesteld voor de benodigde hoogte van de rioolheffing. Daarnaast is er een modelmatige stresstest uitgevoerd om in beeld te krijgen wat knelpunten binnen onze gemeente zijn op het gebied van wateroverlast. De uitkomsten hiervan worden ook meegenomen bij het bepalen van (integrale) projecten voor de komende jaren.

Beoogd effect

Door dit programma vast te stellen past ons bestaande waterbeleid binnen de kaders van de Omgevingswet.

Door de uitbreiding van de formatie kunnen we ook de komende periode ons rioolstelsel goed onderhouden en het klimaatrobuust inrichten van onze buitenruimte voortzetten.

Argumenten

1.1 Het vaststellen van een programma is bevoegdheid van het college.

Binnen de Omgevingswet is het vaststellen van een programma een bevoegdheid van het college. Het vaststellen van het bijbehorende kostendekkingsplan is een bevoegdheid van de raad. Door de conceptversie ter kennisname aan de raad aan te bieden dient deze als onderbouwing voor het vast te stellen kostendekkingsplan. Nadat de financiën zijn toegewezen kan de definitieve versie van het programma in een toekomstige collegevergadering vastgesteld worden.

2.1 Dekking is voorzien in het kostendekkingsplan.

Bij het bepalen van de uitvoeringskosten van het beheer is rekening gehouden met de voorbereidings- en toezichtskosten. De dekking van de kosten voor 1 fte beheerder riolering is opgenomen in de voorgestelde tariefverhoging van de rioolheffing (9% van de voorgestelde 10,4%). Dit komt neer op ca. €16,- stijging per heffingseenheid. Na instemming van de raad met verhoging van de rioolheffing vanaf 2026 is ook voorzien in de dekking voor de toevoeging van 1 fte beheerder riolering aan de personeelsbegroting.

2.2 In het kostendekkingsplan wordt de samenstelling van de rioolheffing onderbouwd.

In dit document worden de inkomsten en uitgaven tegen elkaar uitgezet, alsmede de stand van zaken van onze reserve. Uit deze berekening blijkt de benodigde hoogte van de rioolheffing voor de komende jaren. Dit komt, naast de reguliere indexatie, neer op een jaarlijkse stijging van 1,4% plus een eenmalige stijging van 9% voor de versterking van de uitvoeringskracht.

2.3 Door btw over afschrijving te rekenen houden we de stijging beperkt en onze reserve intact.

Tot op heden rekenen we met btw over investeringen. Door dit te wijzigen kunnen we nu een grote stijging van de rioolheffing (structureel 2,8%) voorkomen. Binnen het Klimaatbestendig Centrumplan doen we namelijk de komende jaren een forse investering. De btw hiervan meteen toerekenen zou er toe leiden dat naast een grotere stijging van de rioolheffing tevens de rioolreserve in 2031 leeg is. Door dit uit te spreiden over de levensduur van de investering voorkomen we dit en geeft dit een constanter verloop richting de toekomst. Een uitgebreidere toelichting op deze btw-systematiek is opgenomen op pagina 5 in bijlage 2.

Kanttekeningen

2.1 De benoemde percentages van zijn exclusief jaarlijkse indexering

De berekende stijging is noodzakelijk om ons areaal te kunnen onderhouden en de vervangingspieken op te kunnen vangen. Om kostenstijgingen bij te benen dient er bovenop dit percentage jaarlijks geïndexeerd te worden. Dit percentage is gebaseerd op de cijfers van het CBS.

Financiën

Riolering betreft een gesloten systeem. Dat betekent dat alle gemaakte kosten worden verdisconteerd in de rioolheffing die wordt geheven. De gemeente Oldebroek gaat uit van een 100% kostendekkendheid. In het voorliggende beheerplan zijn de volgende ontwikkelingen van het tarief opgenomen. De uitbreiding van de extra formatie en de bijbehorende toerekening overhead zorgt voor een eenmalige structurele stijging van 9% van de rioolheffing, wat neerkomt op €16,- per heffingseenheid per jaar.

Daarnaast stijgt om het rioolbeheer op termijn betaalbaar te houden de rioolheffing jaarlijks met 1,4% bovenop de reguliere indexering (in het vorige beheerplan was dit nog 1,5%).

Bijlage 1 bevat de financiële paragraaf behorend bij dit raadsvoorstel. Hierin worden de effecten van de beoogde investeringen toegelicht.

Communicatie

Communicatie met de omgeving (bewoners en andere gebruikers van de openbare ruimte) vindt plaats op projectniveau, dat wil zeggen in de voorbereiding van onder andere beheermaatregelen en met name bij integrale onderhoudsprojecten.

Vervolg

We realiseren ons dat er in de komende jaren een aanzienlijke onderhouds- en vervangingsopgave ligt.

Om deze opgave effectief te kunnen voorbereiden en uitvoeren wordt er inmiddels gewerkt aan het opstellen van een integrale planning, waarin zowel de personele/organisatorische als de logistieke aspecten maar ook specifieke marktomstandigheden worden betrokken.

Als uitvloeisel van de beheeractiviteiten wordt in de komende beleidsperiode een “plan van aanpak klimaatadaptatie” opgesteld met daarin niet alleen een strategische visie op hoe de gemeente Oldebroek bij het beheren van de openbare ruimte met klimaatverandering omgaat, maar ook een concrete aanpak voor de korte termijn (de zogeheten quick-wins) als de langere termijn.

Na vaststelling van voorliggend voorstel aan uw Raad wordt het definitieve Omgevingsprogramma ter inzage gelegd en aansluitend voorgelegd aan het College.

Bijlage(n)

1. BW20250422 Bijlage 1 Financiële paragraaf Oldebroek 08-04-2025
2. BW20250422 Bijlage 2 Omgevingsprogramma water en riolering Oldebroek 2025-2030
3. BW20250422 Bijlage 3 Formulier afwegingskader structurele begrotingswijzigingen €172.269.

Oldebroek, 22 april 2025.

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, secretaris P.H. Lensselink,

, burgemeester T.H. Haseloop-Amsing.